

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Krag

14. JUNIJ 1974

ŠTEVILKA 10 — XIV

Zborovanje v čast kongresu ZKJ

Dne 29. maja je bilo v Savi veliko zborovanje, ki ga je pripravila organizacija ZK v čast 10. kongresu Zveze komunistov Jugoslavije. Nad tisoč Savčanov se je dopoldne ob 11. uri zbralo pred rampo skladišča gotovih izdelkov. V nagovoru je Ema Pevc, sekretarka sveta ZK Sava dejala:

V ponedeljek, dne 27. maja, se je v Beogradu začel 10. kongres Zveze komunistov Jugoslavije. Ta kongres ni samo manifestacija milijon dvesto članov Zveze komunistov Jugoslavije, ampak je to kongres vseh delovnih ljudi, saj se bo

jujejo zveza komunistov, naš delavski razred, naši narodi in narodnosti skupno za razvoj socialističnih družbenih odnosov že več desetletij.

Zveza komunistov Jugoslavije je bila s Titom na čelu pobudnik in organizator narodno osvobodilne borbe in socialistične revolucije. Vsekozi je bila zavestni nosilec teženj in interesov delavskega razreda pri graditvi socializma: družbenega samoupravljanja, uresničevanja solidarnosti delovnih ljudi ter bratstva in enotnosti narodov in narodnosti Jugoslavije.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Konferenca aktiva mladih delavcev

Uspešno delo mladih v Savi

10. maja se je mladina Save zbrala na svoji konferenci: udeležba mladincev je bila bolj pičla. Konferenca so se udeležili še nekateri družbenopolitični delavci Save in gostje iz nekaterih drugih delovnih organizacij.

Po sprejetju dnevnega reda in izvolitvi delovnega predsedstva je prvi podal svoje poročilo dosednji predsednik aktiva mladih delavcev Ernest Mikoletič. Poudaril je, da s to konferenco prehajamo v popoln delegatski sistem, ki zagotavlja več demokratičnosti in neposrednosti v odločanju. Nihče naj ne bi odločal v imenu mladih, temveč bodo mladi odločali o sebi sami. Mladi naj čim več sodelujejo tudi z ostalimi družbenopolitičnimi organizacijami, saj le stalno sodelovanje in medsebojna akcijska povezanost daje rezultate in je pogoj za uspeh.

Težka gospodarska situacija nas mora opominjati, da čim več prispevamo k stabilizaciji našega gospodarstva. Zato naj bodo mladi še nadalje pobudniki in nosilci raznih akcij, kot so: izboljšati kvaliteto, zmanjšati odpadke, vsak Savčan svoj poklic ipd. Nekaj je bilo že storjenega. Ne smemo spati na lovrikah, spoprijeti se moramo z vsemi problemi, za izboljšanje življenjskih pogojev tako mladih kot vseh delavcev. Nadalje je poudaril, da smo premalo storili na področju medsebojnih odnosov. Mnogim ni jasno, da je delo v mladinski orga-

nizaciji dobra priprava za poznejše delo v drugih družbenopolitičnih organizacijah. Prav mladina naj vzgoji tiste, ki bodo v bodoče kos tudi zahtevnejšim nalogam. Pozval je mlade, da naj še vnaprej sodelujejo pri razvijanju socialističnih vrednot, ki so pogoj za uspešno delo in uveljavljanje organizacije.

Vse več pozornosti moramo posvetiti odnosom do novih delavcev in jih čim prej vključiti v naše delo, je v nadaljevanju poudaril tov. Mikoletič.

Kljub vsemu pa je mladinska organizacija v preteklem obdobju dosegla nekaj uspehov, mimo katerih ne moremo. Prav tako ne smemo spregledati truda tistih mladih, ki zavzeto in zavestno pomagajo pri izgradnji boljšega jutri.

Po končanem uvodnem referatu predsednika aktiva mladih delavcev je aktivnim mladincem, ki se poslavljajo od dela v mladinski organizaciji izrekel priznanje in jim v zahvalo dal skromne knjižne nagrade tov. Ernest Mikoletič. Zahvala je bila izrečena: Zvonetu Gantarju, Ladu Mrazu, Stanetu Valentarju, Marjanu Zorcu, Magdi Konjar, Zdenki Vujović, Tinetu Renku in Jožetu Horvatu. Ernestu Mikoletiču pa se je za njegovo dosedanje delo zahvalil delovni predsednik Uroš Ravnikar.

Predsednik organizacijsko kadrovske komisije Peter Bogataj je raz-

(Nadaljevanje na 4. strani)

Pričujoči posnetek je s pozdravnega zborovanja X. kongresu ZK Jugoslavije

Ignac Sajovic

O parkirnem prostoru

Vsi v Savi, predvsem vozniki, so v zadnjem času opazili večjo urejenost na našem parkirnem prostoru pri vходу za tehnično halo. Kako je prišlo do te spremembe in od kod ta red? So mar naši vozniki čez noč postali vse bolj disciplinirani? Taka in podobna vprašanja smo si postavljali, ko smo odšli, da bi raziskali, kdo je označil parkirni prostor in kdo je ta, ki vsako jutro v vratarski uniformi ureja promet na parkirišču. Našli smo ga na njegovem delovnem mestu v vratarnici za tehnično halo. Rad in z zanosom nam je pripovedoval, kako je prišel na idejo, da bi uredil parkirni prostor.

IGNAC SAJOVIC

Kdo ga ne bi poznal, saj je v Savi že od aprila 1957. leta. Predno je začel delati v oddelku za zavarovanje podjetja, tu je že 5 let, je delal v proizvodnji, nazadnje pri stiskanih izdelkih. Vedno vesten, natančen in priden delavec je svoje delovne navade prinesel tudi v oddelk za zavarovanje podjetja. Nikoli ne miruje, vedno mora nekaj početi.

Ker je tudi sam voznik in je ne-malokrat zamenjal iskal prostor za svoje vozilo, je prišel na idejo, da uredi prostor tako, da bo za vse dovolj prostora, da malomarne voznike nauči osnovne kulture na parkirnem prostoru. Jezilo ga je, da vsak voznik misli samo nase in na svoje vozilo, da mu je vseeno, kako postavi avto. Vzel si je čas, nabavil odpadno olje in tedaj ko nismo delali, označil bokse na parkirnem prostoru. Potem je bilo potrebno

navaditi voznike na spremembo in stvar je stekla. Danes lahko vidimo dokaj urejen parkirni prostor in če vsi upoštevajo označbe na prostoru, ostane vsak dan vsaj za 30 do 40 vozil prostora.

S prvim dežjem so se začele prve težave, dež je namreč spral označbe in misliti je bilo treba na nov način označevanja.

Ker je ta parkirni prostor samo začasna rešitev, je bilo potrebno misliti na cene materiala za označevanje. Nace, tako ga kličejo sodelavci in prijatelji, se je o tem pogovoril z vodjo oddelka Blažem Studnom. Odpeljala sta se v Kranjske opekarne, naložila zdrobljene ostanke opeke in problem je bil rešen. To improvizirano označevanje je odslej bolj vidno. Nace je zadovoljen. Ker je parkirni prostor postal njegova stalna skrb, me je na koncu razgovora opozoril:

»Napiši tudi to, da nekateri vozniki nočejo ali ne vidijo znakov X, ki označujejo prehode. Nekateri vozniki in njihova vozila so še vedno preširoki, kot da ne bi znali parkirati. Crte na parkirnem prostoru pomenijo prostor, ki je dovolj širok za vsako vozilo.«

Če boste vozniki upoštevali vse, kar je novega na parkirnem prostoru, potem v konicah ob koncu izmene ne bo nepotrebnih zastojev, mogoče tudi prask ne. Promet bo potekal normalno in veselje vseh voznikov in našega sodelavca, ki se je potrudil in se še trudi, da bi bil na parkirnem prostoru red.

L. Mraz

Ignac Sajovic, sobesednik v našem razgovoru in skrbnik parkirnega prostora

Zanesljivejša kvaliteta — super kontrola

Kvaliteta izdelkov — skrb slehernega

Smisel in namen delovnega procesa so izdelki, ki služijo določenemu namenu in katere delovna organizacija prodaja na tržišču. V konkurenci je mogoče prodati proizvode, ki so vsaj tako kvalitetni in ceneni, kot so enaki proizvodi drugih proizvajalcev.

Služba kakovosti v naši delovni organizaciji opravlja vrsto zahtevnih nalog. Ugotavlja, kakšne surovine vstopajo v delovni proces — po vnaprej dogovorjenih metodah jemlje vzorce surovin in njihove lastnosti preizkuša v laboratorijih. Služba kakovosti tekoče kontrolira polizdelke med delovnim procesom in kontrolira gotove izdelke. Pri delu uporabljamo sodobne metode za obdelavo podatkov, vse več se poslužujemo tudi računalnika.

Pogosto je mišljenje, da le služba kakovosti zagotavlja kakovost proizvodov, in da je tudi edina odgovorna za kakovost in zanesljivost proizvodov. Toda kakovost izdelkov nastaja v celotnem delovnem procesu in ne le s kontrolo kakovosti. To pomeni, da morata biti kakovost in zanesljivost proizvodov skrb vseh delavcev, ki sodelujejo v delovnem procesu — od delavcev, ki delajo v razvoju, nabavi surovin in delovnih sredstev, tehnološki in operativni pripravi dela, delavcev v neposredni proizvodnji. Služba kakovosti le neposredno ugotavlja nastajanje kakovosti v delovnem procesu in s svojimi ugotovitvami opozarja na pomanjkljivosti pri izdelavi, npr. avtoplašča. Ugotovitve o pojavih slabe kakovosti in ugotovitve vzrokov za slabo kvaliteto nimajo pomena, če vzroke za slabo kakovost ne odpravljajo vsi delavci naše delovne organizacije. Vsakdo lahko na svojem delovnem področju poskrbi, da delo poteka bolje. To je tem lažje, če bo pravočasno seznanjen z učinki svojega dela v naslednjih fazah delovnega procesa. Način dela službe kakovosti mora biti usmerjen k hitremu in učinkovitemu zbiranju podatkov o kvaliteti surovin, polizdelkov in izdelkov v celotnem delovnem procesu. Pomembno je tudi urejanje in obdelava teh podatkov, primerna obrazložitev in utemeljitev za vse, ki lahko odpravijo ugotovljene pomanjkljivosti.

Služba kakovosti mora biti učinkovita, hkrati pa mora imeti mož-

nost stalnih in neposrednih stikov z vsemi delavci, ki s svojim delom vplivajo na kakovost naših proizvodov.

Služba kakovosti se pri svojem delu — ugotavljanju in obravnavanju pomembnih podatkov o kvaliteti — poslužuje sodobnih matematičnih metod, s pomočjo katerih ugotavlja težo in pomembnost posamezne pomanjkljivosti v proizvodnem procesu. Ni dovolj, če so s temi metodami seznanjeni samo delavci v službi kakovosti. Tudi vsi delavci, ki s svojim delom na kakršenkoli način vplivajo na kakovost proizvodov in ki imajo s službo kakovosti neposredne stike, morajo o teh metodah vedeti vsaj toliko, da razumejo obdelane podatke, da lahko ustrezno ukrepajo. Zato smo na posebnem seminarju začeli z matematičnimi metodami kontrole kakovosti seznanjati širši krog delavcev v delovni organizaciji. Seminar pravkar teče. V informativni seminar o uporabi matematičnih statističnih metod pri kontroli kakovosti in planiranju raziskav so se vključili delavci (inženirji in tehniki), ki pri vsakdanjem delu (v kontroli oz. pri razvoju in pripravi proizvodov) potrebujejo določeno znanje o modernih metodah presojanja rezultatov raziskav in tudi znanja o modernih načinih urejanja problemov kakovosti. Krog sodelavcev, ki jih bomo seznanjali z metodami, bomo na osnovi izkušenj (prvega informativnega seminarja) še razširili.

Kakovost in zanesljivost proizvodov ne sme in more biti skrb in odgovornost posameznih strokovnih služb. Rezultat bo najboljši, če za kakovost in zanesljivost naših proizvodov skrbimo vsi.

Zdenka Jurančič

Novica

Gumarji v Kumrovcu

Pet mladih iz naše delovne organizacije se je udeležilo že tradicionalnega majskega srečanja mladih gumarjev v Kumrovcu.

Iz Zagreba, kjer so se zbrali, so se v 62 km oddaljeni Kumrovec peljali s posebnim vlakom. Vlak mladosti je bil nabito poln mladine Početniške zveze Jugoslavije in članov taborniške organizacije.

V praznično okrašenem Kumrovcu, gostitelju mladine iz vseh krajev naše domovine, so taborniki in početničarji pripravili bogat kulturni

program ob tabornem ognju. Poskrbljeno je bilo tudi za zabavo s plesom. Prespali so v šotorih, dan mladosti — Titov rojstni dan pa so proslavili z mitingom pred Titovo rojstno hišo.

Lep sončen dan, vesela mladost in svečanost trenutka. Mladi so se po mitingu zadovoljno razšli z željo, da se drugo leto zopet srečajo.

Zborovanje v čast kongresu ZKJ

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na vseh dosedanjih kongresih so se komunisti zavzemali za humanistične odnose, ali kot je dejal v uvodnem govoru tovariš Tito, »za vedno boljše in humane odnose, za človeka kot svobodnega proizvajalca in ustvarjalca — to je končni cilj in smisel boja delavskega razreda. Institucionalne oblike organiziranja družbe niso same sebi namen. Tu so zato, da so na voljo človeku, uresničevanju njegovih neposrednih in kulturnih potreb. Tu so zaradi človeka. To je bistvo socialističnih samoupravnih odnosov, za katerih uresničevanje se bojujeta delavski razred Jugoslavije in njegova zveza komunistov.«

Tako je dejal tovariš Tito in mi mu zaupamo, kakor zaupamo zvezi komunistov in 10. kongresu.

Zato pričakujemo, da bo 10. kongres izbojeval idejnopolično bitko za takšen razvoj družbenoekonomskih odnosov, kakršni so opredeljeni v novi ustavi in da bo sprejel take sklepe, ki bodo naše orožje v borbi za še boljše socialistične odnose, za boljši jutrišnji dan.

Na 10. kongresu je preko 90 delegacij komunističnih partij iz drugih dežel. Med njimi je tudi delegacija mlade komunistične partije iz ZRN, katere predstavniki so danes naši gostje. Tudi ta partija se bori za boljše odnose med ljudmi, za socialno preobrazbo nemškega naroda, za mir in neodvisnost v Evropi in v svetu, za soodločanje delavcev in za socializem.

V Savi smo imeli v gosteh dva člana delegacije komunistične partije ZR Nemčije. Delegata sta prišla iz Beograda, kjer sta se udeležila kongresa. Po razgovoru v sejni sobi in ogledu nekaterih proizvodnih enot pa sta prisostvovala zborovanju.

Po govoru tov. Pevčeve je Georg Polikeit, član politbiroja komunistične partije Nemčije in glavni urednik časopisa *Unsere Zeit* prisrčno pozdravil delavce Save in dejal, da je Nemčija sicer res visoko razvita industrijska država, da pa pri njih delavci nimajo nikakršne oblasti. Dejaj je, da se prav komunistična partija bojuje za pravičnejše odnose, za večji vpliv delavcev, za humane socialne in družbene odnose. Posebej je še poudaril, da se bojujejo za sožitje med državami in za mir na svetu.

Ob koncu nam je zaželel, da bi sklepi kongresa tudi v prihodnje vsem delovnim ljudem Jugoslavije omogočali povsem odločilen vpliv na gospodarsko in družbeno življenje.

Z zborovanja smo poslali kongresu naslednje pismo:

Kolektiv delovne organizacije Sava Kranj z izrednim navdušenjem pozdravlja X. kongres Zveze komunistov Jugoslavije.

Delavci Save se strnjeni okrog Zveze komunistov Jugoslavije zavedamo pomembnosti trenutka, v katerem potekajo dogovori jugoslovanskih komunistov na najvišji ravni o nadaljnjem razvoju naše socialistične samoupravne družbe.

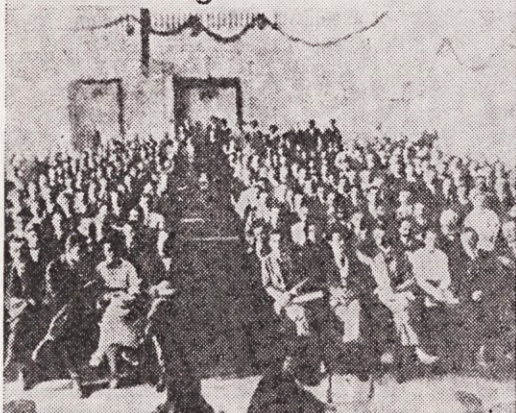
Nova ustava, ki ima izhodišče uveljavljanje delavskega razreda in njegovega celovitega vpliva na rezultate svojega dela kakor tudi na celotno družbeno reprodukcijo ter svobodno menjavo dela, je neločljivo povezana z našo samoupravno prakso. Naš kolektiv je vseskozi sledil idejam partije in duhovnemu vodji naše revolucije tov. Titu ter se je tako med prvimi v Jugoslaviji ogrel za delavsko samoupravljanje in že 7. januarja 1950 izvolil tudi prvi delavski svet v Sloveniji. To je bila osnova, na kateri so delavci Save razvijali samoupravne odnose in tako dosegli velik gospodarski napredek.

Enotno podpiramo notranjo in zunanjo neuvrščeno politiko ZKJ.

Delegatom X. kongresa ZKJ želimo plodno delo in podpiramo predlog, da tov. Tita ponovno izvolite za predsednika ZKJ.

Beograd — 1919.

Vukovar — 1920.

Dunaj — 1926.

Dresden — 1928.

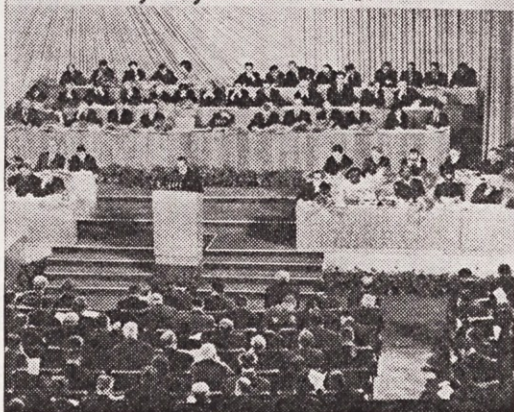
Beograd — 1948.

Zagreb — 1952.

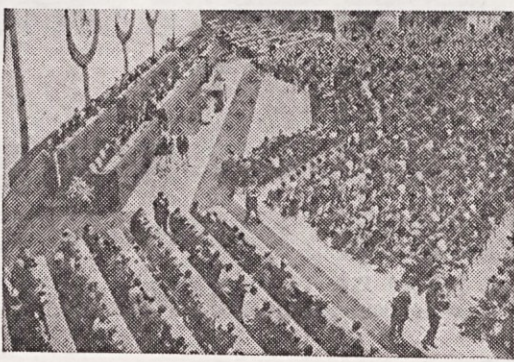
Ljubljana — 1958.

Beograd — 1964.

Beograd — 1969.

Beograd — 1974.

Konferenca aktivna
mladih delavcev

V TOZD TTI -
predsedstvo:

Horvat Štefka
Lapajne Ivan
Zdešar Milan
Rjavec Miran
Valančič Janez
Gajser Janez
Roškar Milena
Dolenc Minka

Konferenca aktivna
mladih delavcev

V TOZD TAP -
predsedstvo:

Andelkovič Slobodan
Perin Milan
Lebar Anton
Jenko Darko
Jensko Marta
Bogataj Peter

Konferenca aktivna
mladih delavcev

V TOZD POS in
SDS OSS -
predsedstvo:

Zajc Ema
Markun Janez
Bohte Rudi
Piskernik Leopold
Kalan Sonja
Dovrtel Rudi
Gruden Edvard

Konferenca aktivna
mladih delavcev

V TOZD VET -
predsedstvo:

Kovič Anton
Mubi Marjan
Gjura Terezija
Berčič Darko
Draksler Jože

predsednik namestnik predsednik namestnik predsednik namestnik predsednik namestnik

							
M. Čufer	Z. Mikulič	B. Kavčič	M. Belčič	S. Stermetški	B. Pečjak	J. Zupan	Z. Račenič
Aktivi mladih delavcev v obračunskih enotah		Aktivi mladih delavcev v obračunskih enotah		Aktivi mladih delavcev v obračunskih enotah		Aktivi mladih delavcev v obračunskih enotah	

Uspešno delo mladih v Savi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Izloži predlog pravil in novo organizacijsko shemo aktivna mladih delavcev v delovni organizaciji Sava. Nova organiziranost zagotavlja tak delegatski sistem in interesna področja delovanja, da je dostopna vsem mladim. Delegete v predsedstvo iz posameznih temeljnih organizacij volijo konferenca temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupnosti. Tako je konferenca le potrčila predloge.

3. Tomšič Marko — komisija za sodelovanje s štipendisti

4. Pečjak Brane — komisija za sodelovanje z mladinskimi aktivni drugih delovnih organizacij

5. Hvasti Jelka — kulturna komisija

6. Pevc Lado — komisija za informiranje

7. Ravnikar Uroš — komisija za splošni ljudski odpor

Iz razprave na konferenci mladih

V novo predsedstvo aktivna mladih delavcev delovne organizacije Sava Kranj so bili izvoljeni naslednji mladinci:

1. Jenko Darko — organizacijsko kadrovska komisija

2. Bogataj Peter — komisija za idejno politično delo

8. Valenčič Andrej — referent za šport in rekreacijo

9. Kovič Anton — delegat VET

10. Zajc Ema — delegat POS

11. Dovrtel Rudi — delegat OSS

12. Horvat Štefka — delegat TTI

13. Belčič Miloč — delegat TAP

14. Živan Mirčič — predstavnik štipendistov in posojilojemalcev

15. Derlink Jože — predstavnik tabornikov

16. predstavnik poklicne gumarske šole

17. Bajuk Anton — predstavnik predsedstva sindikalne organizacije

Za predsednika predsedstva je konferenca izvolila tov. Davorina Šeruga, za njegovega namestnika pa tov. Bojana Gričarja.

K razpravi na poročila in program o delu komisij se je prijavilo več razpravljalcev. Tov. Lado Mrz je v izčrpnem poročilu osvetlil delo koordinacijskega odbora za sodelovanje mladih gumarske industrije Jugoslavije. To sodelovanje je postalo zelo uspešna oblika zbliževanja mladih v gumarski industriji Jugoslavije in s tem pripomoglo k krepitvi bratstva in enotnosti naših narodov. Ena od skupnih akcij je bila brigada »Mladi gumar«, ki je za svoje uspehe dobila veliko priznanje Zastavo herojev Sutjeske.

Tov. Pevc Ema, sekretarka sveta ZK v Savi je pohvalila programe posameznih komisij. Najbolj pa jo je zanimalo delo ideološke komisije, saj je izobraževanje mladih glavna naloga mladinske organizacije. Želela je, da bi bilo pri sestavljanju programov več sodelovanja z ideološko komisijo ZK in pa z izobraževalnim centrom, ki sta dolžna, da pomagata pripraviti čim boljše in učinkovitejše izobraževanje mladih Savčanov, še zlasti na področju družbenega izobraževanja. Ni nujno, da bi bili vedno le seminarji z natrpano vsebino, ampak bi lahko organizirali razne debatne večere, tribune ipd. Poudarila je, da naj mladinska organizacija nadaljuje začeto akcijo izobraževanja, saj

mora vsak mlad človek stremeti za tem, da čimveč zna. Povezati pa bi se morala tudi delavska in študentska mladina. Vsi smo delavci: tisti, ki delamo za strojem in tisti, ki moramo pripravljati vse, da stroj lahko steče.

K razpravi se je prijavila tudi Judita Rakovec, direktorica kadrovske službe. Opozorila je na probleme ob sprejemanju gospodarskega načrta in kaj bo potrebno storiti, da jih bomo rešili. Da bomo boljše gospodarili, je treba predvsem iskati notranje rezerve, bolj racionalno planirati, zlasti zaposlovanje, zmanjšati fluktuacijo, realno investirati v stroje in v človeka. Tudi ona je poudarila, da je izobraževanje pomembno, ravno tako pa tudi informiranje.

Razpravljal je tudi Mile Milivojevič, predsednik sindikalne organizacije. Poudaril je sodelovanje mladinske organizacije in sindikata zlasti pri uresničevanju samoupravljanja v naši delovni organizaciji. Omenil je tudi sodelovanje na področju združevanja v branži, v republiki in v jugoslovanskem prostoru. Razpravljali so tudi Valentar Stane, ki je govoril o težkih pogojih dela, o izobraževanju, o informiranju in problemih ob sprejemanju gospodarskega načrta.

Predstavnik iz Litostroja pa je dejal, da se mladinska organizacija v njihovi delovni organizaciji srečuje z enakimi problemi kot naša.

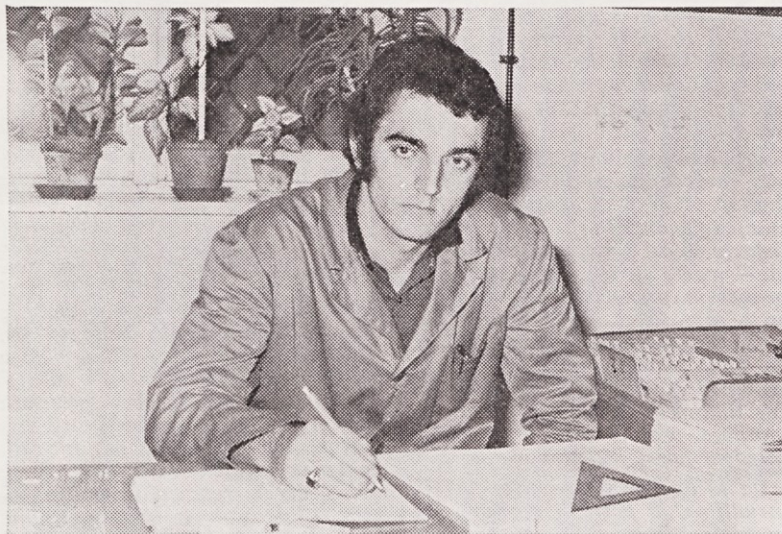
Prisotne je pozdravil tudi predstavnik podjetja Miloje Zakič iz Kruševca in Štefan Zrinski, sekretar občinskega komiteja Zveze mladine Slovenije iz Kranja.

Ko sem odhajal s konference, sem bil prepričan, da je mladina v Savi dovolj sposobna, da izvede vse tiste naloge, ki si jih je začetla v svojem programu.

Lado Pevc

Vladimir Lacko –

Referent za vojaške zadeve in civilno zaščito

Vladimir Lacko

Letos aprila se je v oddelku za zavarovanje podjetja na novo zaposlil tov. Lacko Vladimir; iz JLA je prišel kot rezervni podporočnik in se je pri nas zaposlil na delovnem mestu referenta za vojaške zadeve in civilno zaščito.

To je dokaj odgovorna funkcija v delovni organizaciji: v sodelovanju

z oddelkom za ljudsko obrambo in štabom za civilno zaščito pri skupščini občine Kranj skrbi, da so člani kolektiva razporejeni na vojaške ali civilne dolžnosti, kar je zakonska obveznost slehernega državljanca. Njegova pomembna naloga pa je izobraževalnega značaja, saj mora vse tiste člane kolektiva, ki so raz-

porejeni na civilno dolžnost, usposobiti za specializirane enote v civilni zaščiti v miru in v primeru vojne. Zato pozivamo vse člane kolektiva, da se ravna po navodilih vojaškega referenta, saj je to zakonska obveznost vsakega državljanca. Zelo neprijetno je namreč za referenta, še bolj pa za tistega, ki bo moral k sodniku za prekrške, če ne bo upošteval navodil, ki so po zakonu o ljudski obrambi dolžnost vsakega

državljanca. Upamo, da teh nevšečnosti ne bo, saj smo vsi zainteresirani, da bomo čimbolje pripravljeni in usposobljeni za ukrepanje ob elementarnih nesrečah ali v vojnem času.

Tov. Vladimirju Lacku želimo veliko delovnih uspehov, zlasti pa uspešnega sodelovanja s člani kolektiva.

Blaž Studen

Civilna zaščita in sredstva za obrambo in zaščito

Človekov obstoj nenehno ogrožajo številne in raznovrstne nevarnosti. Človek se tem nevarnostim postavlja po robu v mejah svojih umskih in tehničnih zmoglosti.

Naravne nesreče

Naravne nesreče spremljajo človeka od njegovega nastanka naprej. Potresi, vulkanske erupcije, poplave, požari, vse te stihije imajo pogostokrat katastrofalne obsežnosti, so odnašale stoletne in tisočletne rezultate človekovega dela in tudi tisto najdražje — človeška življenja.

svetovni vojni in od takrat nenehno narašča. Možnost prenašanja vojne vohre na celotno ozemlje katerekoli okupirane dežele s pomočjo letalstva vse bolj poudarja nujnost in vso vrednost organiziranja civilne zaščite kot neizogibnega dejavnika ljudske obrambe. Kakšnega pomena je organiziranje in priprava civilne zaščite v primeru vojne, lahko nazorno prikažejo nekatera dejstva oz. pokazatelji, izgube civilnega prebivalstva v vojnah zadnjega stoletja.

V prvi svetovni vojni je padlo 9 milijonov vojakov ali 95 % vojnih

Nadaljevanje s 3. strani; nagovor tov. Eme Pevc delegatoma KP ZR Nemčije

Dragi gostje!

»Štejem si v izredno zadovoljstvo, da vas v imenu kolektiva Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj najpristrčneje pozdravim v naši sredini. Dovolite mi, da ob tem izrazim iskreno veselje vseh delavcev naše delovne organizacije, ki jim bo vaš obisk pomenil prijetno neposredno srečanje z delegati 10. kongresa ZKJ. Delovni ljudje naše delovne organizacije smo ta kongres pričakovali z velikim zanimanjem, pa tudi s ponosom nad doseženimi delovnimi rezultati. Hkrati pa pričakujemo, da bodo zaključki 10. kongresa pomenili za nas sicer nove obveznosti, obnem pa tudi garancijo za boljši jutrišnji dan.

Upam, da se boste med nami prijetno počutili in da naše prvo srečanje ne bo tudi zadnje, saj vašo komunistično partijo in našo zvezo komunistov družijo podobni cilji — boj za socializem, za mir in neodvisnost v svetu.

Tov. Filip Majcen, ki je tedaj nadomeščal glavnega direktorja, je v nekaj besedah opisal Savo, naš razvoj, uspehe in težave.

Delegacija KP ZR Nemčije si je z zanimanjem ogledala naše proizvodne enote

Oprema in sredstva protipožarne zaščite domače proizvodnje ne zaostajajo za tovrstnimi tujimi sredstvi

Tehnične nesreče

Tehnične nesreče so tako rekoč vsakdanji pojav oz. vsakdanje nevarnosti, ki se pojavljajo pri izkoriščanju znanstvenih in tehničnih dosežkov, zato jih je skoraj nepotrebno naštevati.

Vojne nesreče

Največja nevarnost, ki preti sodobnemu človeku, so vsekakor vojne nesreče, ki so skozi zgodovino neposredno in posredno nanašale človeku veliko gorja v mrtvih, ranjenih, obolelih, invalidih, ravno tako pa tudi v nenadomestljivih kulturnih, umetniških in drugih materialnih škodah.

Razvoj vojne tehnike in večanje rušilne moči orožja nista samo izključila pojmovanje o meji ter mejo med fronto in zaledjem, ampak sta vse bolj večala izgube ljudi in vseh materialnih dobrin.

Potreba po organizirani zaščiti prebivalstva pred vojnimi učinki v globokem zaledju se je pojavila z začetkom bojnega letalstva v prvi

udeležencev in 500.000 civilistov ali 5 %.

V drugi svetovni vojni je padlo 27.700.000 vojakov ali 52 % vojnih udeležencev in 24.800.000 civilistov ali 48 %.

V korejski vojni je padlo 1.470.000 vojakov ali 16 % in 7.750.000 civilistov ali 84 % ostalega prebivalstva.

Za nameček lahko rečemo, da je v vietnamski vojni padlo deset civilistov na enega vojaka. Kot je razvidno iz teh podatkov, se ta trend ne ustavlja in bi predvidoma v bodoči svetovni vojni padlo 100 civilistov na 1 vojaka.

Vse te izgube civilnega prebivalstva bi bile mnogo manjše ob dobro organizirani in pripravljeni civilni zaščiti, kar je lahko dovolj razvidno iz podatkov, da je med drugo svetovno vojno v nemških mestih, ki so bila vsak dan bombardirana, padlo veliko civilnega prebivalstva, vendar je v mestih, kjer je bila civilna zaščita dobro pripravljena, bila izguba tudi nekajkrat manjša kljub večjemu številu bombnih napadov.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Civilna zaščita

(Nadaljevanje s 5. strani)

Kako se organizira, pripravlja in posebej opravlja civilna zaščita, nam je 36 razstavljalcev iz cele Jugoslavije ter nekaj tujih razstavljalcev zelo obsežno in nazorno pokazalo na sejmu sredstev za obrambo in zaščito, ki se je pred kratkim zaključil. Tisti, ki niso razumeli pomembnosti takih demonstracij (sejmov) morda niso razumeli pomembnosti takih in podobnih prireditev, vendar večina, med njimi tudi obvezniki civilne zaščite v naši delovni organizaciji lahko upravičeno trdijo, da niso izgubljali časa, ko so se seznanjali z vsemi novostmi pri opravljanju enot civilne zaščite. Doživetje zase je bilo prikazovanje sredstev in opreme protipožarne zaščite, zlasti zato, ker so ta sredstva in oprema domače proizvodnje.

Veliko truda in denarja so vložili strokovnjaki inštituta Jožef Stefan iz Ljubljane, da so dosegli to, čemur smo bili priča na njihovi razstavi. Njihova tehnika se lahko kosa

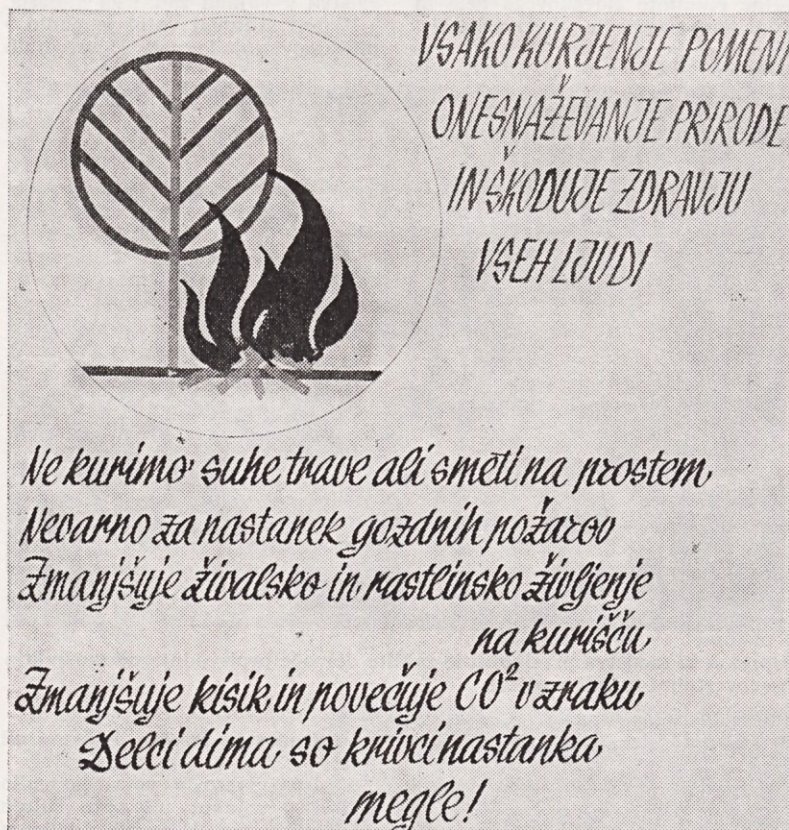
s tehniko marsikaterega tujega razstavljalca.

Priče smo bili tudi demonstraciji alarmnih naprav v samem sistemu obveščanja, katerim prerokujejo svetlo bodočnost.

Domači razstavljalci sanitetne opreme so prikazali opremo, ki je več ali manj v široki uporabi in je še vedno najpriladnejša za uporabo v vseh situacijah. Tisto, kar smo videli od tujih razstavljalcev, je dokaj drago in potrebuje več strokovnega kadra.

Bilo je še veliko razstavnih prostorov na tem sejmu, tudi nekaj takih, ki niso spadali med ostale razstavljalce, ki so v komercialnem delu sejma prikazali svoje dosežke na področju opremljanja enot civilne zaščite. Vsem zainteresiranim obiskovalcem je bil omogočen dober pregled stvari in tudi nakup teh stvari. V šestih dneh sejma je lahko tisti, ki je prišel z namenom, da si ogleda in se seznani z mnogimi novostmi, odšel s pozitivnimi vtisi in nekaj več znanja.

Vladimir Lacko

Takih in podobnih opozoril in poučnih panojev je bilo na razstavnem prostoru veliko

Gumijadi na rob

Nekako pred desetimi leti se je porodila ideja o vsakoletnem srečanju gumarjev — športnikov Jugoslavije. Glavni namen teh srečanj je bil predvsem medsebojno spoznavanje, navezovanje osebnih stikov med gumarji, kar bi pripeljalo do boljšega poznavanja sorodnih podjetij iz vse Jugoslavije. Naj strnem to razlago v ugotovitev, ki v naši družbi vsekakor ni nova: po budniki te zamisli so tudi na ta način hoteli utrditi bratstvo in enotnost naših narodov. Idejo so pričeli uresničevati takoj in že leta 1966 so se predstavniki štirih največjih gumarskih podjetij srečali v Zagrebu.

Gumijada, kot so to tekmovanje imenovali, je zaživela. Udeleženci prve gumijade vedo povedati, da je bila resnična manifestacija prijateljstva, spoznavanja in zблиževanja. Vsi po vrsti so si prizadevali, da bi bilo srečanje takšno, kot je bilo zamišljeno. Tekmovanje je uspelo in udeleženci so se razšli. To pa je bila tudi edina gumijada, ki se je dolgoletni udeleženci z veseljem spominjajo. Kljub temu, da je število sodelujočih ekip iz leta v leto naraščalo, pa so tekmovanja začele motiti nič kaj obetavne okoliščine. Vse pogostejše so prihajali na tekmovanja ljudje, ki z gumarstvom niso

imeli nič skupnega. Vodstva posameznih tovarniških ekip so na tekmovanja pričela pošiljati najboljše športnike iz širše okolice njihovega kraja. Tega dejstva sicer nikoli nismo povedali na glas, vendar se je vse več šušljalo o tem. In ker dvom tudi poštenega včasih prisili k premisleku, so takšne nepravilnosti postale celo pravilo. Pri tem ne smemo pozabiti, da tem ljudem ni bilo toliko za zблиževanje, kot za njihove uspehe.

Druga neprijetnost, ki se je pojavila že večkrat, pa je, da so posamezne ekipe v času srečanja nastanjene čudno daleč. Zadnja gumijada je šolski primer za to: Batočina — mesto ali trg, kar že je, nima primernih prenočitvenih zmogljivosti za 500 udeležencev niti možnosti, da nahrani vse sodelujoče. Tako stanje je prisililo vodstva posameznih ekip, da so se ekipe vozile tudi 50 km daleč in več na tekmovanje, prav tako daleč na kosilo in zopet nazaj na tekmovanje.

Da je to skrajno neracionalno in utrudljivo, ni potrebno posebej poudarjati. Druga težava pa je v tem, da so se tekmovalci videvali le neposredno na tekmah, ne pa tudi na tovarniških srečanjih.

Velik del krivde, da je zadnje čase organizacija tega tekmovanja vprašljiva, gre tudi na račun tekmovalne komisije, ki je pri oblikovanju tekmovalnih pravil zelo toga. V ilustracijo naj navedem sistem tekmovanja, ki velja pri nogometu in rokometu: ekipa, ki izgubi eno sre-

čanje, izpade iz nadaljnega tekmovanja. In če se zgodi, da že v I. kolu trčita najmočnejši ekipi turnirja, je ironija še toliko večja: ena od ekip bo ostala čista na repu lestvice, ker ji tekmovalni sistem ne omogoča, da bi tekmovanje nadaljevala. Če pa bi vsaka ekipa igrala z vsako, bi bila slednja lahko celo druga.

Ta sistem bi bil nekoliko naporenejši za tekmovalce, vendar privlačnejši in bolj borben. S tem bi odpadli neredki primeri, da določena ekipa prepotuje na stotine kilometrov, da lahko tekmuje 30 minut. Ob takih in podobnih vprašanjih bi se morala zamisliti tekmovalna komisija in ne nazadnje tudi nekateri v delovnih organizacijah. V Savi smo naredili takole: na gumijado je letos šel predstavnik sindikata tov. Matko Krt. Njegova posebna naloga je bila, da preveri, koliko so resnične ocene udeležencev preteklih srečanj. Njegove ugotovitve so vsekakor popolnejše od mojih, zato lahko pričakujemo, da bodo sporne stvari začele reševati družbeno politične organizacije. S temeljitimi spremembami bočo tekmovanja znova pridobila na vrednosti, prijateljstvo, skovano v trdem športnem boju bi bilo pristnejše, vložena denarna sredstva bolj opravičljiva. Če pa bi ostalo vse po starem — bi se verjetno Savčani strinjali z mnenjem večine sodelujočih na zadnjih dveh, treh gumijadah — ki trdijo, da bi se s takim tekmovanjem lahko odpovedali. J. J.

Izobraževalni center Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov SAVA Kranj za šolsko leto 1974/75

razpisuje

- 60 mest za šolo za gumarske delavce (enoletna),
- 30 mest za poklicno gumarsko šolo (dvoletna),
- 6 mest za poklicno šolo kovinarske stroke (strugar, ključavničar),
- 4 mesta za poklicno šolo elektro stroke.

Pogoji za vpis

- a) V ŠOLO ZA GUMARSKÉ DELAVCE SE LAHKO VPISEJO UČENCI:
 - z najmanj 6 razredi osnovne šole,
 - starost do 18 let,
 - ki bodo uspešno opravili test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti SAVA;
- b) V POKLICNO GUMARSKO ŠOLO IN POKLICNE ŠOLE OSTALIH STROK pa se lahko vpišejo učenci:
 - z 8 razredi osnovne šole,
 - starost do 18 let,
 - ki bodo uspešno opravili test ročnih spretnosti in zdravniški pregled v ambulanti SAVA.

Ugodnost v času šolanja

- Učenci prejmejo:
 - mesečno nagrado, ki je odvisna od učnega uspeha in znaša za prvi razred najmanj 500 din (za pozitiven uspeh),
 - povračilo prevoznih stroškov nad 40 din, če se učenec vozi v šolo,
 - delovno obleko in čevlje,
 - topel obrok (malico),
 - učne pripomočke (skripta, šolske zvezke),
 - učencem v Dijaškem domu pa podjetje prispeva še polovico stroškov za vzdrževanje v domu.

Po končanem šolanju se učenci takoj zaposlijo v podjetju. Izobraževalnemu centru SAVA Kranj, Medetova 1, Kranj (64000) predložite:

- prošnjo za sprejem v šolo,
- zadnje šolsko spričevalo,
- izjavo staršev, da bo učenec ostal v delovnem razmerju po končanem šolanju toliko časa, kolikor bo trajalo šolanje.

Učenci, ki bi želeli stanovati v Dijaškem domu, naj pošljejo prošnjo v Dijaški dom Kranj, Kidričeva ulica 2.

Prošnje s prilogami pošljite najkasneje do 25. junija letos.

To je nekaj posnetkov z letošnje gumijade. Celotno slikovno reportažo smo objavili na zidnem časopisu

Gumijada '74

Kranj, petek 24. maja

Na železniški postaji so se pričeli zbirati udeleženci letošnje gumijade, VIII. po vrsti. Število se je večalo od minute do minute. Pri končnem preštevanju smo ugotovili, da nas je 46; štirje so nas pustili na cedilu, ker jih enostavno ni bilo.

Šef kranjske železniške postaje nam je obljubil, da vlak — Balkan ekspres v smeri Zagreb—Beograd ne bo imel zamude in da imamo rezerviran vagon prav do Beograda. Niti eno niti drugo se ni uresničilo. Zamudo smo še nekako spregledali, o rezervaciji pa smo veliko govorili — kritizirali. Našo slabo voljo nam je potešil prijazen sprevodnik, ki nam je našel prazen vagon, ki je bil namenjen v Beograd. Utrudljiva vožnja se je pričela. Čas smo si krajšali na različne načine. Večina se je posvetila kartanju. Svojevrsen rekord v tej zvrsti so postavili v enem izmed kupejev, saj so tarokirali nepretrgoma 12 ur. Vmes niso naredili nič drugega kot to, da so izpraznili nekaj steklenic piva. Na vsej dolgi poti se ni zgodilo nič vznemirljivega, le utrujenost je napravlila svoje.

Prispeli smo

Po celodnevni vožnji smo prispeli na našo končno postajo Lapovo. Tu so nas že pričakovali: predstavnik organizacijskega komiteja, nam dodeljeni vodnik in Franc Vidmar, ki

je v to mesto dopotoval en dan pred nami, da bi uredil vse potrebno za naš prihod. Po kratkem pomenku nas je avtobus odpeljal 3 km iz Lapova v motel Košuta, ki leži ob avtocesti Beograd—Niš. Javili smo se v recepciji in dobili ključke od dvo in troposteljnih sob. Odložili smo prtljago in se vrnili na večerjo. Hrana je bila po svoje okusna, vendar po zadržanju tehničnega vodja naše ekipe Vuleta Cicmila ni bila takšna kot je veljal dogovor. Ko je to v. Vule posredoval pri šefu strežbe, je nastal »mini« problem. Pojasnjeno mu je bilo, da se je hrana v zadnjem času (teden dni) zelo podražila. To razlago smo si prisotni vzeli z rezervo. Po večerji smo se odpravili k počitku.

Sobota, 25. maj — dan mladosti, Titov rojstni dan

Vstali smo ob 6. uri; ob 7. uri smo že pozajtrkovali. Obleženi v enobarvne trenirke z izpisanim naslovom naše delovne organizacije na prsih in hrbtu smo počakali na prihod avtobusa. Ta nas je odpeljal v 8 km oddaljeno Batočino na zborna mesto za svečani mimohod po ulicah tega mesta. Ta avtobusni prevoz je bil edini v dneh našega bivanja, ki nam ga je preskrbel organizator. Kasneje niti avtobusa niti našega vodnika nismo več videli in le iznajdljivosti tehničnega vodje naše

ekipe gre zahvala, da smo vedno pravočasno prišli na določeno mesto. Posluževali smo se avtostopa, dobre volje vodstva ostalih sodelujočih ekip, ki so nas jemali v svoje že tako prenatrpane avtobuse, in zadnje možnosti — pešačenja.

Mimohod z zamudo

Mimohod vseh sodelujočih se je pričel s polurno zamudo. Živopisni sprevod, godba, zastave, gledalci po ulicah so dali sprevodu svojevrsten mik. Vsi nastopajoči so se nato zbrali na nogometnem igrišču v Batočini. Vreme, ki je bilo vse dotlej slabo, a brez padavin, se je izneverilo. Lilo je kot za stavo. Na igrišče je pritekla lokalna štafeta, ki je prinesla pozdrave predsedniku Titu za 82. rojstni dan. Ceremonial se je pričel z dviganjem zastave gumijade; vrstili so se govori. Dež je neusmiljeno padal. Predsednik sindikalne organizacije delovne organizacije Kraguj iz Batočine je prebral pozdravno pismo, ki so ga v imenu vseh sodelujočih športnikov — gumarjev poslali predsedniku Titu. Pismo objavljamo v celoti.

Dragi tovariš Tito!

Udeleženci 8. gumijade, na kateri je 14 ekip najmožnejšega tekmovanja gumarskih podjetij SFRJ, ti pošiljamo tople tovariške pozdrave. Zavestno in vsestransko smo razumeli tvoja prizadevanja in napore za učvrstitev in izgradnjo samoupravnega socializma.

Prizadevali si bomo hoditi po tvoji poti za doseganje čimboljših rezultatov in za dosledno uveljavlja-

nje smernic ZKJ pod tvojim vodstvom.

Vsi dosednji uspehi in revolucionarna pot delavskega razreda je povezana s teboj in za to smo ti neizmerno hvaležni. Pridružujemo se željam vseh, da ostaneš voditelj Zveze komunistov, ker nam je to zagotovilo za nadaljnje uspehe in zmage pri izgradnji socializma, bolj človeškega, lepšega in srečnejšega življenja narodov Jugoslavije.

Batočina

Udeleženci
VII. gumijade

Udeleženci gumijade so burno podpravili besede, namenjene tovarišu Titu. Svečana otvoritev je bila s tem pri kraju. Avtobusi so bili pripravljeni, da odpeljejo tekmovalce na športne terene Batočine in Lapova. Udeleženci gumijade, ki so se pripeljali s svojimi avtobusi, so zasedli svoja mesta, le za nas se ni vedelo, kako in s kom bomo prišli na določeno mesto. Vule je uporabil svoje dolgoletno poznanstvo z vodji posameznih ekip — in problem je bil rešen.

Prve tekme

Naši rokometaši in nogometaši so igrali svoji prvi tekmi na igrišču športnega društva Lokomotive iz Lapova. Rokometaši so igrali prvo tekmo z Borovom in po pričakovanju izgubili. O porazu bi bil komentar odveč, saj je bil nasprotnik boljši. Vendar naj v opravičilo navedemo dejstvo, da so ekipi manjkali štirje zaspanci, ki so manjkali pri preštevovanju v Kranju. Nogometaši so pri-

Nadaljevanje na 8. strani

Gumijada '74

(Nadaljevanje s 7. strani)

čeli zelo obetavno. Hitri napadi in zanesljiva obramba in za nameček zmaga z 2:1 proti favoriziranemu Rekordu iz Rakovice.

Šahisti so igrali v Batočini v telovadnici osnovne šole. Pogoji za igro so bili izredno slabi, pa tudi naši tekmovalci so imeli slab dan. Le s težavo so zbirali točke. Tu velja pohvaliti predvsem sistem, saj je vsaka ekipa igrala z vsako in tako je ostalo obilo možnosti za nenaden preobrat. Člani naše šahovske ekipe so mi potožili, da so nekatere druge ekipe pripeljale s seboj šahiste, ki nimajo z gumarstvom nobene zveze. Te trditve nisem preveril, vendar nekaj resnice je le moralo biti v tem, saj se šahisti bolj ali manj poznajo med seboj.

Hotel sem obiskati še tekmovalce v streljanju, vendar mi to ni uspelo, saj so tekmovali na strelišču v Svetozarevu. Ekipa Save v streljanju je bila že od vsega začetka nekaj privesek ostalim našim tekmovalcem. Ne vem, kako to, dejstvo je le, da za tekmovalce niso dobili ne trenerja, ne copata, ne vsega ostalega, kar bi nujno potrebovali za tekmovalce. Na vseh športnih terenih je bilo veliko »navijačev«, oni pa so tekmovali sami. Ker ekipa številčno ni bila velika, smo jih ta dan celo pri kosilu prezrli. Ko smo se mi že dobro nasitili, so ti fanje peš prišli kilometre daleč. Kljub temu so dokazali, da jim ni nihče dorastel. Gladko so zmagali in za nameček poskrbeli, da je tudi najboljši posameznik iz Gorenjske metropole.

Tudi rokometarji so ta dan za beležile prvo zmago. Premagale so sovratnice iz Niša z rezultatom 9:2. V naši ekipi se je odlikovala štipendistka Mira Cicmil. Vsem pa se je poznalo, da rokomet igrajo zgolj priložnostno, saj nekatere niti najosnovnejših pravil igre niso poznale. Velika želja po zmagi jih ni pustila na cedilu in tako so se uvrstile v II. kolo.

S tem je bil za nas prvi tekmovalni dan pri kraju. Po večerji smo gledali televizijo, ki je prikazovala svečanost s stadiona JLA ob dnevu mladosti in rojstnem dnevu tovariša Tita. Nekatere je praznično vzdušje kar malce preveč prevzelo in maligani so pri dveh — treh posameznikih kar malce preveč prišli do izraza. Nisem pretiran moralist, pa kljub temu menim, da nam takšni, čeprav nedolžni madeži, niso potrebni. To pišem zaradi tega, ker se na vsaki gumijadi najdejo posamezniki, ki ne vedo, kdaj morajo prenehati z uživanjem alkohola in tako kvarijo ogled celotne ekipe.

Nedelja, 26. maja

Vstali smo pozneje kot prejšnji dan, pa tudi teže, saj je bila noč za nekatere kratka. Pod tušem, ki ga je imela vsaka soba, so si nekateri okrepili telo. Po zajtrku so bila na sporedu tekmovalci. Prevoz je zopet zatajil in vsak se je znašel po svoje. Večina se je na tekmovalce odpravila z avtostopom.

Nogometaši so se v drugem kolu srečali z nogometaši Borova. Bili so enakovredni nasprotnik kasnejšemu zmagovalcu in izgubili srečanje dve minuti pred koncem tekme z rezultatom 2:1. Da je bila ta tekma zelo borbena in da jo je dobilo moštvo z več športne sreče pove dejstvo, da je našim tekmovalcem

čestital za dobro igro tehnični vodja Borova.

Tudi rokometarji so izgubile srečanje z ekipo Borova in to z visokim rezultatom.

Šahisti so imeli svoj dan in nizali zmago za zmago. To jim je prineslo v končni razvrstitvi delitev 4. in 5. mesta z ekipo Prve petoljetke iz Trstenika. V preostalem dopoldnevu so bile na sporedu polfinalne in finalne tekme, ki smo se jih prisotni ogledali, vendar o njih ne bi pisal, ker na teh tekmah ni bilo naših predstavnikov.

Zaključek gumijade

Svečan zaključek gumijade je bil zopet na nogometnem igrišču v Batočini. V skupni razvrstitvi je zmagala ekipa Borova iz Borova, drugi je bil Tigar iz Pirota, tretja Prva petoljetka iz Trstenika, četrti Josip Kraš iz Karlovca in peta Sava. V posameznih disciplinah pa je bil vrstni red naslednji:

Nogomet

1. Borovo — Borovo
2. Josip Kraš — Karlovac
3. Miloje Zakič — Kruševac
4. Balkan — Suva Reka

Rokomet moški

1. Prva petoljetka — Trstenik
2. Tigar — Piroto
3. Kraguj — Batočina
4. Borovo — Borovo

Rokomet ženske

1. Gazela — Skopje
2. Borovo — Borovo
3. Rekord — Rakovica
4. Sava — Kranj

Šah

1. Tigar — Piroto
2. Borovo — Borovo
3. Ruma — Ruma
- 4—5. Prva petoljetka — Trstenik
- 4—5. Sava — Kranj

Strelstvo

1. Sava — Kranj
2. Josip Kraš — Karlovac
3. Prva petoljetka — Trstenik
4. Tigar — Piroto

Pokal za fair play
Vulkan — Niš

Po razglasitvi rezultatov in spuščanju zastave gumijade so se tekmovalci razšli. Naša ekipa pa je popoldan obiskala še spominski park padlih žrtev v Kragujevcu in se poklonila njihovemu spominu. S tem je bila gumijada za nas zaključena.

Za sklepe

Prav in pošteno je, da o pretekli gumijadi spregovorimo odkrito in tako prepričamo na pol uradne, na pol privatne ocene o tem tekmovalstvu. Mnenja vodje naše ekipe tov. Franca Vidmarja, tehničnega vodje naše ekipe tov. Vuleta Cicmila, posebnega opazovalca naše sindikalne organizacije tov. Matka Krta in tudi moje je v tem, da je bila letošnja gumijada zelo slabo organizirana. Organizator ni napravil nič drugega, kot to, da je rezerviral športne objekte za ta tekmovalce in preskrbel sodnike. Vseh ostalih

služb, ki so pri takšnih tekmovaljih nepogrešljive, pa enostavno ni bilo čutiti; vsaj mi jih nismo. Takšnega mnenja so bili tudi vodje ostalih sodelujočih ekip. Zato bi bilo prav, da pristojni razmislijo o nadaljnji usodi teh tekmovalj in jih zaupajo le tistim delovnim organizacijam, ki takšna tekmovalja lahko organizirajo glede na vse okoliščine. Nesprejemljivo je namreč, da tekmovalci stanujejo po 50 km izven kraja, kjer tekmujejo, da ni preskrbljeno za prevoz na tekmovalja, ki so med seboj oddaljena tudi po 10 kilometrov, da ni priložnosti za medsebojne stike med udeleženci, da ni na razpolago niti končnih rezultatov, da vodnika ekipe srečate samo pri sprejemu na železniški postaji, da nas v motelu »oderejo« bolj kot v svetovno znanem letovišču, in podobno. Vsekakor so te besede zelo kritične, kaj moremo, če pa so resnične. Ni naš namen, delati na tem, da bi ta srečanja gumarjev ukinili, želimo le, da bi bila

ta tekmovalja v bodoče srečanja gumarjev Jugoslavije na resnično zdravih osnovah, v duhu bratstva in enotnosti naših narodov. Tekmovalci so za vse najmanj krivi. Stvari je treba urediti na ravni tekmovalne komisije s sodelovanjem sindikalnih organizacij vseh zainteresiranih podjetij. In če bo to tako, potem nam ne bo žal za takšna tekmovalja dati 3 milijone starih dinarjev, kolikor je letošnje tekmovalje veljalo Savo. Nasprotno, celo več smo pripravljeno dati, samo stvari morajo biti čiste, naše medsebojno zaupanje večje.

Janez Jereb

Opomba urednika

To poročilo je neuradna ocena gumijade; uradno bodo dala vodstva družbenopolitičnih organizacij potem, ko bodo obravnavali posebno poročilo tov. Matka Krta. Njihovo oceno bomo objavili v eni naslednjih številčk našega glasila.

Lep izlet na Križko goro in Veliko planino

Sestnajst članov planinske sekcije Sava in ostalih ljubiteljev planin se nas je zbralo v nedeljo, 19. maja zjutraj na avtobusni postaji v Kranju z željo, da bi čim lepše preživeli dan, ki je bil pred nami. Družba je bila dokaj pestra: nekaj znanih obrazov, nekaj novih, s katerimi pa smo se hitro spoznali in premagali začetniško tremo.

Prvi del poti nas je vodil iz Križke skozi vasico Gozd na Kriško goro. Čeprav vodi do Gozda makadamska cesta, nam je čas hitro minil. Malo je bilo sape, malo vicev in že se je pred nami razprostrla panorama te gorske vasi, ki je bila med vojno zaradi sodelovanja s partizani požgana. Tudi vzpon, ki je od tukaj naprej precejšen, nam ni vzel dobre volje. Nekateri smo »despilirali« — se znojili, drugi so lovili sapo, vendar smagali smo. Na Križki gori nas je pozdravilo sonce, čeprav sem med potjo že malo obupaval nad vremenom, ker so se zjutraj ravno v našem koncu podile čudne megle. Predali smo se užitek sončenja, za organizem pa smo s pomočjo prijaznega oskrbnika poskrbeli z malico. Pozabiti ne smem srečanja s tov. Petričem; starejši Savčani se ga verjetno še dobro spominjajo. Pripomniti moram, da je bil on eden od ustanoviteljev savske planinske sekcije, da je v njej aktivno delal in da se še danes rad odzove našemu povabilu.

Pot do koč preko celotnega grebena Križke gore na Tolsti vrh je za mene, in verjetno nisem edini tega mnenja, nekaj prečudovitega: na eni strani se pobočje položeno spušča v kranjsko dolino, na drugi strani pa prepadne stene kraljujejo nad dolino Loma. Tu je kraljestvo gamsov, ruševca in drugih gorskih živali. Tudi razgled je enkraten, posebno s Tolstega vrha, kjer se človek malo oddahne od prehojene poti. Pred nami se dviga mogočni Storžič in nam kaže svojo severno steno še vzo zasneženo, levo se pogled ustavi na Kofcah, Kladvu, Velikem vrhu, Košutnikovem turnu, desno leži pod nami kot na dlani Gorenjska, če pa se ozremo po poti, po kateri smo prišli, pa nam pogled zaprejo v daljavi Julijske Alpe, malo bolj desno pa mogočni Stol.

Stisnjena med Storžič in Tolsti vrh je globoko pod nami ležala Ma-

la polana. No, pa spust ni bil tako strašen, kot je bilo to videti od začetka. Vzpon bi človeka veliko bolj utrudil in to so dokazali tudi pripadniki neke teritorialne enote, ki so se z vso opremo vzpenjali na Tolsti vrh. Ne vem, ali so bili tako utrujeni ali je bila »vojna tajna«, kdo so in kam gredo, da so bili tako redkobesedni. Z Male polane smo po petnajstminutni hoji prispeli do koč na Veliki polani, kjer nas je prijazno sprejel oskrbnik Peter, ki je, mimogrede povedano, naš sodelavec, Savčan.

Tu smo zaključili našo rajžo. Pisanja o sestopi in vožnji v Kranj ni veliko. Z obrazov udeležencev izleta sem s slovesu prebral, da so bili zadovoljni, da jim ni bilo žal ne potu ne hude sape. In sklenili smo, da bomo še šli, saj je še veliko lepih krajev in vrhov.

Stane Markelj

Zahvali

Vsem sodelavcem kontrole kvalitete in umetnega usnja v obratu IV. se iskreno zahvaljujem za poklonjeno spominsko darilo ob odhodu v pokoj.

Merlak Franc

Vsem sodelavkam in sodelavcem iz velopenvmatike in avtozračnic se najlepše zahvaljujem za izkazano pomoč ob smrti moje matere.

Jenko Tilka

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstredno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Skofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in kličjeji CP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).

